

Közhasznú jogállású szervezet könyvvézetése

Alkalmazott jogszabályok

- A számvitelről szóló 2000. évi C törvény (Sztv)
- 2011. évi CLXXV. törvény az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról (Ectv.)
- 2011. évi CLXXXI. törvény a civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról
- 224/2000. (XII.19.) Korm. rendelet a számviteli törvény szerinti egyéb szervezetek beszámoló készítés és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól
- 350/2011. (XII.30.) Korm. rendelet a civil szervezetek gazdálkodása, az adománygyűjtés és a közhasznúság egyes kérdéseiről

Közhasznú jogállású
szervezet kizárólag **kettős
könyvvitelt** vezethet.

(Ectv. 27§ (2))

Egyszeres könyvvitel

a gazdasági eseményeket, a vagyonban bekövetkező változásokat a pénzmozgással egyidejűleg, annak bekövetkeztekor tartja nyilván. Azaz a bevételeket a beérkezéssel, a kiadásokat a teljesítéssel egyidejűleg kell a könyvekben rögzíteni. A pénzmozgást nem jelentő tételeket külön nyilvántartásban kell rögzíteni és a beszámoló készítésekor ezekből kell számba venni. A könyvelésnek ebben az esetben is zártnak, valóságnak megfelelőnek és folyamatosnak kell lenni. A könyvvezetés történhet gépi program, naplófőkönyv, pénztárkönyv vagy egyéb más módon is, ha az előbb említett feltételeknek megfelel.

Kettős könyvvitel

a szervezet a kezelésében, használatában vagy tulajdonában lévő eszközökről és azok forrásairól, továbbá a gazdasági műveletekről olyan nyilvántartás vezetése történik, amely az eszközökben és a forrásokban bekövetkezett változásokat a valóságnak megfelelően, folyamatosan, zárt rendszerben, áttekinthetően mutatja. Azaz a kettős könyvvitel rendszerében a teljesítmény elv alapján kell a gazdasági eseményeket rögzíteni, függetlenül annak pénzügyi rendezésétől. A kettős könyvvitel szerinti könyvvezetés ma már kizárólag gépi programokkal történik.

Az egyszeres könyvvitelről a kettős könyvvitelre történő áttéréskor (Sztv 163§)

az egyszerűsített mérleg alapján kell a nyitómérleget elkészíteni úgy, hogy a mérleg főösszege ne változzon meg.

A nyitómérleg eredménytartalék sorába az egyszerűsített mérlegben kimutatott eredménytartalék és tartalék együttes összegét kell beállítani.

Az egyszerűsített mérleg szerinti eredményt a nyitómérlegben a mérleg szerinti eredmény sorban kell szerepeltetni.

Nyitás után

a) a **vevők** – fizetendő általános forgalmi adót nem tartalmazó – állományával azonos összegű árbevételt el kell számolni az eredménytartalékkal szemben;

b) a **szállítók** mérleg szerinti – levonható általános forgalmi adót nem tartalmazó – állományából azon tételeket, amelyek a vásárolt készletek nyitómérleg szerinti állományában nem szerepelnek (szolgáltatások, előző üzleti évben már felhasznált, értékesített vásárolt készletek), költségként el kell számolni az eredménytartalékkal szemben;

c) a 102. § (6) bekezdésének *a)* pontjában felsorolt, a tartalékban figyelembe vett tételek összegét – ide nem értve a vevőkkel szembeni követeléseket – el kell számolni rendkívüli bevételként az eredménytartalékkal szemben;

Nyitás után

d) a **céltartalékok** nyitómérlegben szereplő összegével azonos összeget el kell számolni rendkívüli ráfordításként az eredménytartalékkal szemben;

e) a 103. § (2) bekezdése szerinti – a tartaléknál a 102. § (6) bekezdésének *b)* pontja szerint figyelembe vett – kötelezettségek közül azokat, amelyeket az **egyszeres könyvvitelben költségként, ráfordításként még nem lehetett érvényesíteni**, nyitás után rendkívüli ráfordításként az eredménytartalékkal szemben kell elszámolni;

f) a 103. § (4) bekezdése szerint az egyszerűsített mérlegben kötelezettségként kimutatott, **a tevékenységhez jogszabály vagy államközi megállapodás alapján kapott vissza nem térítendő támogatás még fel nem használt összegét** a kötelezettségek közül – rendkívüli bevételként elszámolva – ki kell vezetni. Ezt a rendkívüli bevételt a 45. § (1) bekezdése szerinti halasztott bevételek között időbelileg el kell határolni.

Az áttérés előtti üzleti évről az
eredmény-levezetés alapján nem kell
eredmény-kimutatást készíteni.

A civil szervezet egyszerűsített éves beszámolója

- mérleg
- eredmény-kimutatás
- az Ectv. szerinti kiegészítő mellékletet is tartalmaz.

A civil szervezet köteles beszámolójával egyidejűleg közhasznúsági mellékletet is készíteni.

Az egyéb szervezetnek, amely a Sztv. szerinti éves beszámoló készítését választotta és vállalkozási tevékenységet is folytat, a Tv.-ben előírt beszámolókészítése során biztosítania kell az **alap- és a vállalkozási tevékenységéből** származó bevételeinek, költségeinek, ráfordításainak (kiadásainak), valamint a vállalkozási tevékenység adózás előtti eredményének **elkülönítetten** történő bemutatását is.

- **alaptevékenység** alatt az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló törvényben (a továbbiakban: Ectv.) meghatározott alapcél szerinti tevékenységet (ide értve a közhasznú tevékenységet is) kell érteni: *a létesítő okiratban meghatározott cél szerinti tevékenységet*

- **vállalkozási tevékenység** alatt az Ectv.-ben meghatározott gazdasági-vállalkozási tevékenységet kell érteni: *a jövedelem- és vagyonszerzésre irányuló vagy azt eredményező, üzletszerűen végzett gazdasági tevékenység, ide nem értve az adomány (ajándék) elfogadását, továbbá a bevétellel járó, létesítő okiratban meghatározott cél szerinti, valamint a közhasznú tevékenységet;*

- **közszolgáltatási bevétel** alatt az Ectv.-ben meghatározott közszolgáltatási szerződés alapján végzett tevékenységből származó bevételt kell érteni: *valamely közfeladat – vagy annak egy része – ellátására a szerv nevében történő ellátására kötött írásbeli szerződés.*

A civil szervezet gazdálkodása során alapcél szerinti bevétele különösen

- a) a tagdíj
- b) az alapítótól kapott befizetés, valamint az alapító által az alapítvány rendelkezésére bocsátott vagyon,
- c) a személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerint kiutalt összege,
- d) a közszolgáltatási szerződés alapján végzett tevékenység ellenértéke,
- e) az adomány.

Az alapcél szerinti tevékenység része a közhasznú tevékenység.

Mérleg

a kettős könyvvitelt vezető civil szervezet,
köztestület, közalapítvány saját tőkéje

- induló tőkéből,
- tőkeváltozásból,
- lekötött tartalékból,
- értékelési tartalékból,
- tárgyévi eredményből [alaptevékenység
(közhasznú tevékenység), vállalkozási
tevékenység bontásban]

tevődik össze.

Eredmény-kimutatás

az eredmény-kimutatásban egymástól elkülönítve kell kimutatni az **alaptevékenységgel**, valamint a **vállalkozási tevékenységgel** összefüggő tételeket.

Bevételeit legalább

- az értékesítés nettó árbevétele,
- az aktivált saját teljesítmények értéke,
- egyéb bevétel
- pénzügyi műveletek rendkívüli bevételek és tagdíj bontásban kell bemutatnia.
- bevétele

Az egyéb és rendkívüli bevételeken belül a kapott támogatásokat **alapítótól, központi költségvetéstől, helyi önkormányzatoktól és egyéb címen** is ki kell mutatni.

Közhasznú szervezet kiegészítő mellékletében

be kell mutatni a támogatási program keretében
végleges jelleggel felhasznált összegeket
támogatásonként.

Támogatási program alatt a központi, az
önkormányzati és/vagy nemzetközi forrásból, illetve
más gazdálkodótól kapott, a tevékenység
fenntartását, fejlesztését célzó támogatást, adományt
kell érteni.

Külön kell megadni a kiegészítő mellékletben a
támogatási program keretében kapott visszatérítendő
(kötelezettségként kimutatott) támogatásra
vonatkozó, előbbiekben részletezett adatokat.

Közhasznú szervezet kiegészítő mellékletében

be kell mutatni a szervezet által az üzleti
évben végzett főbb tevékenységeket és
programokat.

A közhasznúsági melléklet

A civil szervezet az Ectv. 28. §-ában meghatározott beszámolójához kapcsolódó közhasznúsági mellékletet a 350/2011. (XII. 30.) Korm. rendelet 1. mellékletének megfelelő, erre a célra rendszeresített formanyomtatványon kell elkészíteni.

A formanyomtatványt a társadalmi és civil kapcsolatok fejlesztéséért felelős miniszter elektronikusan letölthető formában közzéteszi.

A közhasznúsági mellékletnek összhangban kell állnia a számviteli beszámoló adataival.

A közhasznúsági mellékletben

a szervezet által végzett közhasznú tevékenységeket, ezen tevékenységek fő célcsoportjait és eredményeit, valamint a közhasznú jogállás megállapításához szükséges 32. § szerinti adatokat, mutatókat.

A közhasznúsági melléklet tartalmazza

- a vagyon felhasználásával kapcsolatos kimutatást,
- a közhasznú cél szerinti juttatások kimutatását,
- a vezető tisztségviselőinek nyújtott juttatások összegét és a juttatásban részesülő vezető tisztségek felsorolását.

A közhasznú tevékenységet végző szervezet hozzájárul a társadalom és az egyén közös szükségleteinek kielégítéséhez, amennyiben az előző évről szóló beszámoló **közhasznúsági melléklete célcsoportra vonatkozó adatai alapján** a szervezet szolgáltatásai a szervezet testületi tagjain, munkavállalóin, önkéntesein kívül más személyek számára is hozzáférhetőek.

Megfelelő erőforrás

áll a közhasznú szervezet rendelkezésére, ha az előző két lezárt üzleti év vonatkozásában a következő feltételek közül **legalább egy teljesül:**

- a) az átlagos éves bevétele meghaladja az **egymillió forintot**, vagy
- b) a két év egybeszámított **adózott eredménye** (tárgyévi eredménye) **nem negatív**, vagy
- c) a **személyi jellegű ráfordításai** (kiadásai) – a vezető tisztségviselők juttatásainak figyelembevételével – **eléri az összes ráfordítás (kiadás) egynegyedét.**

Megfelelő társadalmi támogatottság mutatható ki a közhasznú szervezetnél, ha az előző két lezárt üzleti éve vonatkozásában a következő feltételek közül **legalább egy teljesül**:

a) a **személyi jövedelemadó meghatározott részének** az adózó rendelkezése szerint a szervezetnek felajánlott összegből **kiutalt összeg** eléri az államháztartás alrendszeréből folyósított bevétel nélkül számított összes bevétel **kettő százalékát**, vagy

b) a **közhasznú tevékenység** érdekében felmerült **költségek**, ráfordítások eléri az **összes ráfordítás felét** a két év átlagában, vagy

c) közhasznú tevékenységének ellátását tartósan (két év átlagában) legalább **tíz közérdekű önkéntes** tevékenységet végző személy segíti a közérdekű önkéntes tevékenységről szóló 2005. évi LXXXVIII. törvénynek megfelelően.

A beszámoló adatai alapján minden letétbe helyezés alkalmával a közhasznú jogállás nyilvántartásba vételére illetékes szerv megvizsgálja a megfelelő erőforrás, a megfelelő társadalmi támogatottság feltételek teljesülését.

Ha a feltételek nem teljesülnek, a szervezet közhasznú jogállását a bíróság megszünteti és az erre vonatkozó adatot a nyilvántartásból törli.

Nyilvánosságra hozatal

A civil szervezet köteles a jóváhagyásra jogosult testület által elfogadott beszámolóját, valamint közhasznúsági mellékletét az adott üzleti év mérleg-fordulónapját követő ötödik hónap utolsó napjáig letétbe helyezni és közzétenni.

Kötelezettségének a civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló törvényben meghatározott módon tesz eleget.

A letétbe helyezett beszámolót, valamint közhasznúsági mellékletet a civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló törvényben meghatározott módon kell közzétenni, valamint adatainak lekérdezését a Civil Információs Portál számára lehetővé kell tenni.

Nyilvánosságra hozatal

Ha a civil szervezet saját honlappal rendelkezik, a közzétételi kötelezettség kiterjed a beszámoló, valamint közhasznúsági melléklet saját honlapon történő elhelyezésére is. A civil szervezet a saját honlapon közzétett adatok folyamatos megtekinthetőségét legalább a közzétételt követő második üzleti évre vonatkozó adatok közzétételéig biztosítja.

Nyilvánosságra hozatal

a beszámoló és közhasznúsági jelentés benyújtási kötelezettségének **2012. június 30**-a előtt kell eleget tennie, a beszámolót és a közhasznúsági jelentést papír alapon kell az OBH (Országos Bírósági Hivatal) részére benyújtania.

Az OBH legkésőbb 2012. május 30. napjától köteles biztosítani az informatikai rendszer tesztelését a bíróságok részére.